

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๒/๗

กค. 186.14
วันที่ ๖ มี.ค. ๖๖
เวลา 15.15 น.

สคค.

ส่ง : กคค.

รับที่ : ๘188/66

6 ม.ค. 2566 เวลา 15.30 น.

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง การสร้างหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๑๒๗๔ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงคมนาคมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีกระทรวงยุติธรรมเสนอเรื่อง การสร้างหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นชอบกับหลักการในการสร้างหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ เนื่องจากเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อเป็นหลักการในการจัดทำกฎหมายให้ความคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ของรัฐที่ได้กระทำโดยสุจริต เพื่อประโยชน์ของทางราชการและประชาชน โดยกระทรวงยุติธรรมพิจารณาจากความเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ และแนวทางของกฎหมายในต่างประเทศเพื่อทำการศึกษาและจัดทำร่างกฎหมายกลางขึ้น ซึ่งเป็นการวางมาตรฐานในการคุ้มครองการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ของทางราชการและการให้บริการสาธารณะ (Law of Efficiency) โดยมีหลักการสำคัญ คือ การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน รวมถึงผู้ปฏิบัติงานในลักษณะที่เป็นการให้บริการสาธารณะหรือการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในสาธารณะ ได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย ในกรณีที่กระทำผิดกฎหมายหรือระเบียบที่ไม่ใช่ส่วนที่เป็นสาระสำคัญ หรือไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความเสียหายเล็กน้อย แต่ผลการปฏิบัติงานมีความคุ้มค่า เมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ทางราชการหรือประชาชนได้รับ การกำหนดกลไกการให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีหรือปกป้องสิทธิของตนอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ การกำหนดกลไกการให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งมีความเสี่ยงสูงในการถูกฟ้องร้องหรือร้องเรียน การกำหนดมาตรการป้องกันการอ้างความคุ้มครองตามกฎหมายโดยมิชอบ และการกำหนดหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบและติดตาม รวมทั้งให้มีกลไกในการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการโดยการสร้างการรับรู้และการสนับสนุนเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดอันเป็นประโยชน์แก่ประชาชน ทั้งนี้ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความโปร่งใสในการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลเป็นไปเพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชนเป็นสำคัญ

และกระทรวง ...

และกระทรวงคมนาคม โดยกรมการขนส่งทางบก บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด สถาบันการบินพลเรือน องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มีประเด็นข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การกำหนดหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขในการคุ้มครองหรือขอบเขตความรับผิดชอบที่มีความชัดเจน เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการตีความว่ากระทำการในลักษณะใดที่จะถือว่าเป็นการกระทำโดยสุจริตหรือเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการด้วย และในสวนกรณีที่ถูกหมายเปิดช่องให้แก่ประชาชนหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่นำคดีมาฟ้องศาลได้ เมื่อเห็นว่าตนได้รับผลกระทบหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมนั้น ในระหว่างที่อยู่ในขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมโดยที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษา เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานนั้น ๆ ย่อมได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถึงแม้จะได้กระทำโดยชอบด้วยกฎหมายและศาลจะยกฟ้องในที่สุดก็ตาม เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และภารกิจอื่น ๆ ที่รับผิดชอบและจะต้องทำเป็นจำนวนมาก การให้ข้อมูลและหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนตามกระบวนการยุติธรรมที่พิพาทอยู่นั้น ย่อมเป็นการยุ่งยากมากขึ้นแก่เจ้าหน้าที่ดังกล่าว ที่จะหาข้อมูลและพยานเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ มาพิสูจน์ให้ได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้ จึงเห็นควรทบทวนเรื่องระยะเวลาทั้งหมดในกรณีเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อพิพาท

๒. การกำหนดหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขในการคุ้มครองหรือที่จะได้รับความคุ้มครอง หรือขอบเขตความรับผิดชอบ ควรมีการกำหนดบทบัญญัติให้มีขอบเขตและความชัดเจนในการปฏิบัติ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการตีความว่ากระทำการในลักษณะใดที่จะถือว่าเป็นการกระทำโดยสุจริต หรือเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน

๓. บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาตามคํานียามของ “หน่วยงานของรัฐ” มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือตามกฎหมายบางฉบับเช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐโดยทั่วไป ดังนั้น จึงขอเสนอให้มีการกำหนดคํานียามของ “เจ้าหน้าที่” และ “หน่วยงานของรัฐ” ในกฎหมายกลางให้ครอบคลุมถึงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐวิสาหกิจที่สังกัดกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม โดยไม่จำกัดว่าเป็นรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาหรือไม่ เพื่อให้มีระดับการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ที่เท่าเทียมภายใต้มาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งขอให้มีการพิจารณากำหนดมาตรการให้หน่วยงานของรัฐให้ความช่วยเหลือในทางคดีแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตจนกว่าคดีจะถึงที่สุด เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๒๓๘ (สทิตร์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๖๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ mot.legal๑@gmail.com